

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par konkrētiem pasākumiem zivju krājumu saglabāšanas jomā attiecībā uz valstīm, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju"

COM(2011) 888 final – 2011/0434 (COD)

(2012/C 229/21)

Ziņotājs: **Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE**

Eiropas Parlaments 2012. gada 17. janvārī un Padome 2012. gada 19. janvārī saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. pantu nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

"Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par konkrētiem pasākumiem zivju krājumu saglabāšanas jomā attiecībā uz valstīm, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju"

COM(2011) 888 final – 2011/0434 (COD).

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2012. gada 11. maijā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 481. plenārajā sesijā, kas notika 2012. gada 23. un 24. maijā (2012. gada 23. maija sēdē), ar 149 balsīm par un 11 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi

1.1 EESK regulas priekšlikumu pilnībā atbalsta, paužot atziņību Komisijai par lēmumu to izvirzīt un aicinot to stingri piemērot.

1.2 EESK uzskata, ka valstis, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju, ir skaidri definētas. Komiteja tomēr uzskata, ka 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā daļā izklāstītajā nosacījumā būtu jāizmanto formulējums "noved pie zvejas darbībām, kuru rezultātā zivju krājumi samazinātos zem līmeņa, kas var nodrošināt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, **vai kuras neļauj to sasniegt**".

2. Vispārīga informācija

2.1 Saskaņā ar 1982. gada 10. decembra ANO Jūras tiesību konvenciju (UNCLOS) un 1995. gada 4. augusta Nolīgumu par UNCLOS noteikumu īstenošanu attiecībā uz transzonālo zivju krājumu un tālu migrējošo zivju krājumu saglabāšanu un pārvaldību, kas pazīstams kā "ANO Nolīgums par zivju krājumiem", visām valstīm, kuru flotes izmanto šos krājumus, ir jāsadarbojas.

2.2 Sadarbība jāveido reģionālo zvejniecības pārvaldības organizāciju (RZPO) ietvaros.

2.3 Ja RZPO nav kompetences attiecībā uz konkrētiem zivju krājumiem, sadarbība jāveido, izmantojot *ad hoc* pasākumus ar zvejniecībā ieinteresēto valstu iesaisti.

3. Ievads

3.1 Regulas priekšlikums ir vērsts uz tādām trešām valstīm, kuras ieinteresētas zvejniecībā, kas saistīta ar zivju krājumiem,

attiecībā uz kuriem šīm valstīm un Eiropas Savienībai ir kopēja ieinteresētība, kuras veic zvejas darbības, kas apdraud zivju krājumu ilgtspējību, un kuras nesadarbojas ar Eiropas Savienību to pārvaldībā un pienācīgi neņem vērā esošās zvejas struktūras un/vai citu valstu un Eiropas Savienības tiesības, pienākumus un intereses.

3.2 Lai sekmētu šādu valstu ieguldījumu zivju krājumu saglabāšanā, regulas priekšlikumā noteikti īpaši pasākumi, kurus pieņems Eiropas Savienība.

3.3 Pamats šādu pasākumu pieņemšanai izveidots ar mērķi nodrošināt ilgtermiņa stabilitāti zivju krājumiem, attiecībā uz kuriem Eiropas Savienībai un attiecīgajām trešām valstīm ir kopēja ieinteresētība.

3.4 Minēto pasākumu piemērošanai priekšlikumā ir noteikts, kādu valsti var uzskatīt par valsti, kas atļauj neilgtspējīgu zveju, paredzētas tās tiesības iesniegt paskaidrojumus un iespēja veikt korektīvus pasākumus, ar ES pasākumu pieņemšanu saistīto vides, tirdzniecības, ekonomisko un sociālo seku iepriekšējs novērtējums, kā arī to ātra pārtraukšana, ja valsts ir pieņēmusi pasākumus, kas nepieciešami kopēju interešu zivju krājumu saglabāšanas veicināšanai.

3.5 Tā kā Eiropas Savienība ir pievilcīgs tirgus zvejniecības produktiem, tai ir īpaša atbildība nodrošināt, ka tiek ievērots šo valstu pienākums sadarboties, un tādēļ regulas priekšlikumā noteikti ātri, efektīvi komerciāla rakstura pasākumi pret valstīm, kuras ir atbildīgas par pasākumiem un praksi, kas izraisa zivju krājumu pārmērīgu izmantošanu.

3.6 Tādēļ Komiteja ierosina ierobežot to zivju produktu importu, ko nozvejojuši kuģi, kuri zvejo kopēju interešu zivju

krājumos tādas valsts kontrolē, kura atļauj neilgtspējīgu zveju, kā arī ierobežot ostas pakalpojumu sniegšanu šādiem kuģiem, izņemot steidzamus gadījumus. Tiek ierosināts arī novērst, ka Eiropas Savienības zvejas kuģus vai tās zvejas aprikojumu izmanto tādu kopēju interešu krājumu zvejai, kas atrodas valstu, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju, pārziņā.

3.7 Priekšlikumā noteikts, kāda veida pasākumus var pieņemt, un paredzēti vispārīgi nosacījumi to pieņemšanai, lai to pamatā būtu objektīvi, taisnīgi, rentabli un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši Līgumam par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu, atbilstoši kritēriji.

3.8 Turklāt, lai nodrošinātu efektīvu un saskaņotu Eiropas Savienības rīcību, ir ņemti vērā pasākumi, kas izklāstīti 2008. gada 29. septembra Regulā (EK) Nr. 1005/2008, ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju.

3.9 Visbeidzot, lai nodrošinātu vienotus regulas piemērošanas nosacījumus, Komisija uzskata, ka tai jāpiešķir īstenošanas pilnvaras, kuras tā izmanto ar īstenošanas aktiem, kuros paredzēta pārbaudes procedūra saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu.

3.10 Tomēr steidzamības dēļ lēmumus par pasākumu piemērošanas izbeigšanu pieņemtu kā nekavējoties piemērojamus īstenošanas aktus, tāpat saskaņā ar iepriekš minēto regulu par kontroles mehānismiem.

3.11 EESK regulas priekšlikumā ierosinātos rīcības pasākumus pilnībā atbalsta.

4. Priekšlikuma analīze un Komitejas piezīmes

4.1 Priekšmets un darbības joma

4.1.1 Regulas priekšlikumā paredzēti noteikumi konkrētu pasākumu pieņemšanai attiecībā uz trešo valstu ar zvejniecību saistītu darbību un politiku, lai nodrošinātu ilgtermiņa stabilitāti zivju krājumiem, attiecībā uz kuriem Eiropas Savienībai un attiecīgajām trešām valstīm ir kopējas intereses.

4.1.2 Tādēļ saskaņā ar ANO Jūras tiesību konvenciju (UNCLOS) ierosinātie noteikumi attiecas uz tādu zivju krājumu ilgtermiņa stabilitāti, ar kuriem saistībā Eiropas Savienībai un šīm trešām valstīm ir kopējas intereses un kuru pārvaldību nodrošina ar kopīgu rīcību.

4.1.3 Pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar regulas priekšlikumu, var piemērot visos gadījumos, kuros kopēju interešu zivju krājumu kopīgai pārvaldībai ir nepieciešama sadarbība ar Eiropas Savienību, arī tad, ja sadarbība notiek RZPO vai līdzīgas struktūras ietvaros.

4.2 Valstis, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju

4.2.1 Trešo valsti var uzskatīt par valsti, kas atļauj neilgtspējīgu zveju, ja

4.2.1.1 tā nesadarbojas ar ES kopējo interešu zivju krājumu pārvaldībā pilnīgā saskaņā ar ANO Jūras tiesību konvencijas noteikumiem, kas norādīti šā atzinuma 2.1. punktā, kā arī

4.2.1.2 nav pieņēmusi nekādus zvejniecības pārvaldības pasākumus vai

4.2.1.3 ir pieņēmusi šādus pasākumus, neņemot pienācīgi vērā citu pušu, tostarp Eiropas Savienības, tiesības, intereses un pienākumus, un šie zvejniecības pārvaldības pasākumi noved pie zvejas darbībām, kuru rezultātā, ja tās apsver saistībā ar Eiropas Savienības autonomi vai sadarbībā ar citām valstīm veiktiem pasākumiem, zivju krājumi samazinātos zem līmeņa, kas var nodrošināt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu.

4.2.1.4 zivju krājumus, kas var nodrošināt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, nosaka, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātnes atzinumiem.

4.2.2 EESK uzskata, ka valstis, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju, ir skaidri definētas; Komiteja tomēr uzskata, ka 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrajā daļā izklāstītajā nosacījumā būtu jāizmanto formulējums “noved pie zvejas darbībām, kuru rezultātā zivju krājumi samazinātos zem līmeņa, kas var nodrošināt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, **vai kuras neļauj to sasniegt**”.

4.3 Pasākumi, ko var pieņemt attiecībā uz valstīm, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju

4.3.1 Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, var pieņemt šādus pasākumus attiecībā uz minētajām valstīm:

4.3.1.1 noteikt valstis, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju;

4.3.1.2 vajadzības gadījumā noteikt atsevišķus kuģus vai zvejas flotes, kurām piemēro konkrētus pasākumus;

4.3.1.3 noteikt kvantitatīvus ierobežojumus zivju un tādu zvejniecības produktu importam Eiropas Savienībā, kas izgatavoti no tādām zivīm (vai kuras ir to sastāvā), kuru izcelsme ir

no kopēju interešu zivju krājumiem un kuras ir nozvejotas tādas valsts kontrolē, kas atļauj neilgtspējīgu zveju; šis aizliegums attiecas uz zivju un zivju produktu, kuru izcelsme ir no kopēju interešu zivju krājumiem, importu Eiropas Savienībā no jebkuras citas valsts;

4.3.1.4 noteikt kvantitatīvus ierobežojumus saistīto zivju sugu un zvejniecības produktu, kas izgatavoti no šādām zivīm vai kuras ir to sastāvā, importam Eiropas Savienībā, ja tās nozvejas iepriekšējā punktā minētajos apstākļos; turklāt aizliegumu importēt saistītās sugas, ja tās no kopēju interešu zivju krājumiem nozvejotusi valsts, kas pieļauj neilgtspējīgu zveju, attiecinā uz jebkuru citu valsti;

4.3.1.5 noteikt ierobežojumus Eiropas Savienības ostu izmantošanai kuģiem, kas peld ar tādas valsts karogu, kura atļauj neilgtspējīgu zveju, un kas zvejo kopēju interešu zivju krājumus, un tādiem kuģiem, kuri pārvadā zivis un zvejniecības produktus, kuru izcelsme ir no kopēju interešu zivju krājumiem, kuros zvejojuši kuģi, kas peld ar tādas valsts karogu, kura atļauj neilgtspējīgu zveju, vai kuģi, kurus tā ir pilnvarojusi, bet kas peld ar citas valsts karogu; šādus ierobežojumus nepiemēro nepārvaramas varas vai kuģa katastrofas gadījumos UNCLOS šādiem gadījumiem paredzēto noteikumu nozīmē attiecībā uz stingri nepieciešamiem pakalpojumiem, lai novērstu minētās situācijas;

4.3.1.6 aizliegt Eiropas Savienības uzņēmējiem tādu zvejas kuģu iegādi, kuri peld ar tādas valsts karogu, kura atļauj neilgtspējīgu zveju;

4.3.1.7 aizliegt karoga maiņu zvejas kuģiem, kas peld ar dalībvalsts karogu, pret tādas valsts karogu, kura atļauj neilgtspējīgu zveju;

4.3.1.8 aizliegt dalībvalstīm pilnvarot fraktēšanas nolīgumu noslēgšanu ar uzņēmējiem no valstīm, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju;

4.3.1.9 aizliegt izvest uz valstīm, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju, zvejas kuģus, kas peld ar dalībvalsts karogu, vai zvejas aprīkojumu un materiālus, kas vajadzīgi, lai zvejotu kopēju interešu zivju krājumus;

4.3.1.10 aizliegt privāto tirdzniecības darījumu noslēgšanu starp dalībvalstu un valstu, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju, pilsoņiem, lai zvejas kuģis, kas peld ar dalībvalsts karogu, izmantotu šādu valstu zvejas iespējas, un

4.3.1.11 aizliegt kopīgās zvejas darbības, kurās iesaistīti zvejas kuģi, kas peld ar dalībvalsts karogu, un zvejas kuģi, kas kuri peld ar tādu valstu karogiem, kura atļauj neilgtspējīgu zveju.

4.3.2 Komiteja uzskata, ka minēto pasākumu kopumam jānodrošina valstis, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju, atteikties no šāda veida zvejas. Komiteja arī uzskata, ka tie ir visefektīvākie

pasākumi, kādus ES var pieņemt, un tādēļ atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu iesniegt šo regulas priekšlikumu, kas paplašina un papildina regulā par nelegālu zveju norādītos pasākumus; Komiteja aicina nodrošināt regulas stingru piemērošanu un taisnīgu uzraudzību. Komiteja brīdina, ka arī tad, ja tiks iesniegti pieprasījumi PTO, nevar būt šaubu par tās nepārtrauktu piemērošanu, jo tādējādi ilgtermiņā var nodrošināt zivju krājumu ilgtspējīgumu gan Eiropas Savienības, gan trešo valstu kopējās interesēs.

4.4 *Vispārīgas prasības attiecībā uz pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar skatāmo regulas priekšlikumu*

4.4.1 Vispārīgās prasības ir šādas:

4.4.1.1 pieņemtie pasākumi visos gadījumos ir saistīti ar kopēju interešu zivju krājumu saglabāšanu un tiek īstenoti kopā ar ierobežojumiem attiecībā uz zveju ar Eiropas Savienības kuģiem vai uz ražošanu vai patēriņu Eiropas Savienībā. Tie piemērojami zivīm un zvejniecības produktiem, kas izgatavoti no šādām zivīm vai kuras ir to sastāvā, attiecībā uz tām zivju sugām, par kurām ir pieņemti pasākumi saskaņā ar regulas priekšlikumu; šos ierobežojumus attiecībā uz saistītām sugām var piemērot tikai tad, ja tās nozvejotas, zvejojot kopēju interešu zivju krājumus;

4.4.1.2 pieņemtie pasākumi ir saderīgi ar saistībām, ko uzliek ar starptautiskām konvencijām, kurās Eiropas Savienība ir līgumslēdzēja puse, un jebkādam citām attiecīgu starptautisko tiesību normām;

4.4.1.3 pasākumos, kas pieņemti saskaņā ar šo regulu, ņem vērā jau veiktos pasākumus saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1005/2008 par nelegālu zveju;

4.4.1.4 pieņemtos pasākumus nepiemēro tādā veidā, kas radītu diskrimināciju starp valstīm, uz kurām attiecas vienādi nosacījumi, vai slēptu starptautiskas tirdzniecības ierobežojumu, un

4.4.1.5 Komisija izvērtē šo pasākumu vides, tirdzniecības, ekonomiskās un sociālās sekas.

4.4.1.6 Pasākumos, kas pieņemti saskaņā ar regulu, jāparedz piemērota sistēma kompetentām iestādēm to izpildei.

4.4.2 EESK uzskata, ka šīs prasības ir loģiskas, un tādēļ tās atbalsta.

4.5 *Prasības pirms pasākumu pieņemšanas*

4.5.1 Ja ir jāpieņem pasākumi saskaņā ar regulas priekšlikumu, Komisija par to iepriekš paziņo attiecīgajai valstij, to

informējot par iemesliem un aprakstot, kādus pasākumus attiecībā uz to varētu veikt saskaņā ar regulu. Pirms pasākumu pieņemšanas Komisija nodrošina attiecīgajai valstij pienācīgu iespēju rakstiski atbildēt uz paziņojumu un situāciju labot.

4.6 Pasākumu piemērošanas periods

4.6.1 Pieņemtos pasākumus vairs nepiemēro pēc tam, kad attiecīgā valsts ir veikusi atbilstošus korektīvus pasākumus, par kuriem ir panākta vienošanās ar ES un vajadzības gadījumā ar citām attiecīgajām valstīm, vai kuri neapdraud to pasākumu ietekmi, kurus attiecīgo zivju krājumu saglabāšanai ES veic autonomi vai sadarbībā ar citām valstīm.

4.6.2 Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka, vai ir ievēroti paredzētie nosacījumi, par kuriem iepriekš ir panākta vienošanās

ar attiecīgo valsti, un, ja nepieciešams, nolemj, ka pieņemtos pasākumus izbeidz piemērot.

4.6.3 Atbilstīgi pamatotu nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, kas saistīti ar neparedzētiem ekonomiskiem un sociāliem traucējumiem, Komisija pieņem nekavējoties piemērojamu īstenošanas aktu, lai nolemtu, ka pasākumus izbeidz piemērot.

4.6.4 Lai regulu pareizi piemērotu, Komisijai palīdz komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 par dalībvalstu kontroles mehānismiem nozīmē.

4.6.5 EESK atbalsta paredzēto veidu, kā pārtraukt pieņemtos pasākumus, un tūlītēju piemērošanu steidzamības dēļ uzskata par loģisku, īpaši attīstības valstu gadījumā.

Briselē, 2012. gada 23. maijā

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Staffan NILSSON
